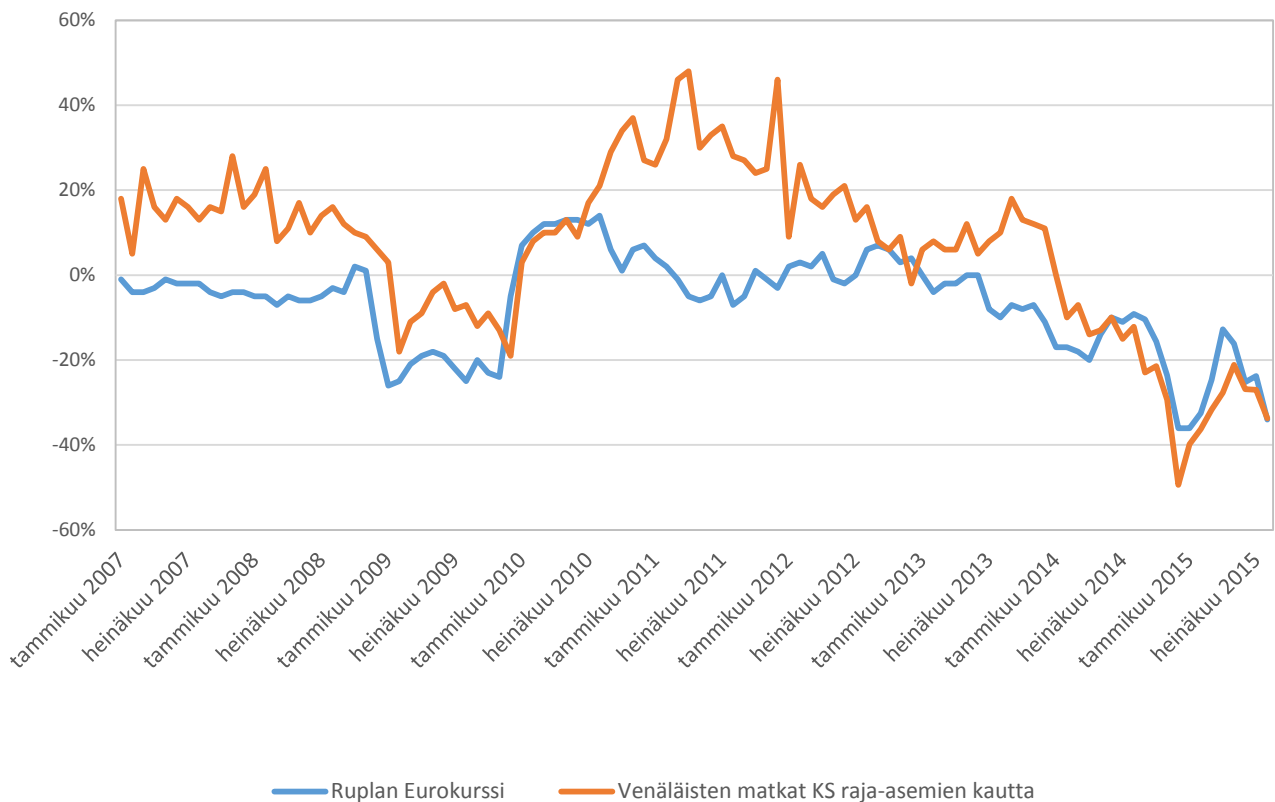

Ruplan heikkeneminen ja matkustajamäärien lasku jatkuivat

Kaakkois-Suomen raja-asemien kautta Suomeen saapui elokuussa noin 260 000 venäläistä, kun lasketaan mukaan rekkakuskit ja muut työmatkalaiset. Vuoden 2014 elokuussa venäläisten määrä oli noin 34 prosenttia suurempi, noin 392 000 henkilöä. Kesäkuussa alkanut matkustajamäärien negatiivinen kehitys siis jatkui, mikä johtuu ruplan arvon heikkenemisestä suhteessa euroon.

Ruplan eurokurssi heikkeni heinäkuun 62,8 ruplasta 73,4 ruplaan euroa kohden (kuva 1).

Kuva 1. Venäläisten Suomen-matkojen sekä ruplan Eurokurssin muutokset; muutos (%) edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan.

Venäjän lähiajan talousnäkymät heikot

Suomen Pankki arvioi Venäjän bruttokansantuotteen supistuvan tänä vuonna noin neljä prosenttia ja mm. Danske Bank uskoo BKT:n supistuvan vielä tätäkin enemmän. Koska öljyn hinnan ei uskota nousevan merkittävästi, arvioidaan BKT:n supistuvan myös ensi vuonna. Lisäksi julkisen sektorin menoleikkaukset loppuvuonna sekä ruplan epävakaus ja siitä johtuva investointien supistuminen heikentävät lähiajan talousnäkymiä Venäjällä. Ruplan eurokurssin ennusteet loppuvuodelle vaihtelevat 70 ruplan molemmin puolin.

Suomen Pankki arvioi Venäjän BKT:n kasvavan seuraavan parin vuosikymmenen ajan keskimäärin 1 – 1,5 prosentin vuosivauhtia.

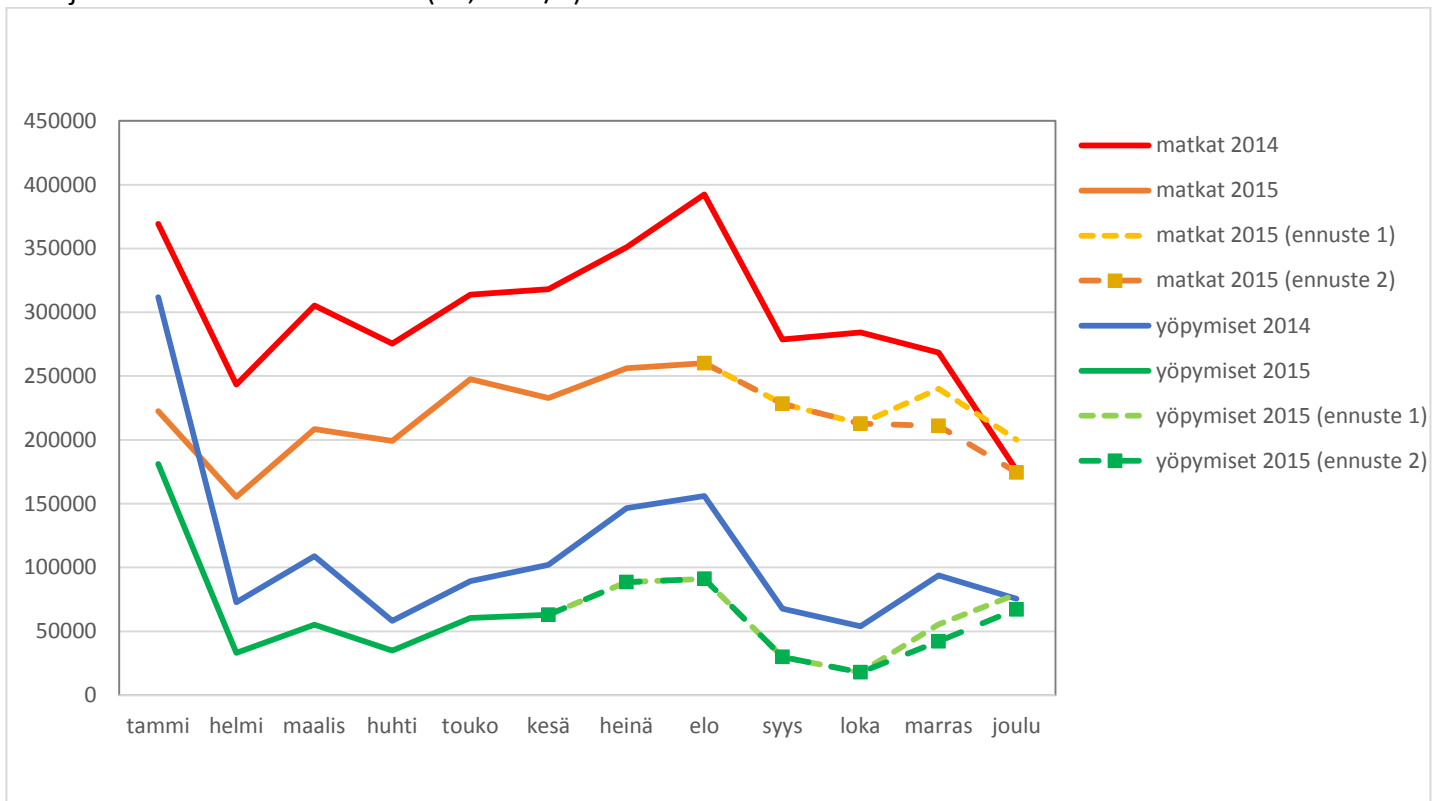
Taluskriisin vaikutus vähittäiskauppaan Pietarissa

Syksyllä 2008 alkanut finanssikriisi vaikutti Pietarissa myös vähittäiskaupan kehitykseen. Heinä-marraskuussa 2009 vähittäiskaupan liikevaihto laski suhteessa edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan. Syksyllä 2009 myös kuluttajahinnat laskivat Pietarissa. Tämä osaltaan selittää vähittäiskaupan liikevaihdon laskua, mutta ei selitä sitä kokonaan. Vuoden 2014 taluskriisi ei sen sijaan ole pienentänyt vähittäiskaupan liikevaihtoa verrattuna edellisvuoteen. Vähittäiskaupan nimellishintainen liikevaihto kasvoi kaikkina kuukausina ja hintakorjattu liikevaihtokin kasvoi seitsemänä kuukautena kahdestatoista ollen koko vuonna noin 2,5 prosenttia suurempi kuin vuonna 2013. Sekä vuonna 2009 että vuonna 2014 ruplan arvo heikkeni noin viidenneksen edellisvuodesta, tosin joulukuussa 2014 ruplan arvo heikkeni yli kolmanneksen vuoden takaisesta arvostaan. Pietarin tilastoviraston lukujen valossa näyttää siltä, että vuoden 2008 finanssikriisi heikensi pietarilaisten kulutusta enemmän kuin vuoden 2014 taluskriisi.

Tammikuun 2015 jälkeen hintakorjattu vähittäiskaupan liikevaihto on kuitenkin laskenut selvästi. Tammi-kesäkuussa vähittäiskaupan hintakorjattu liikevaihto Pietarissa oli 8,5 prosenttia pienempi kuin vuoden 2014 alkupuoliskolla. Tänä vuonna pietarilaisten kulutus tulleekin vähenemään selvästi viime vuodesta, mikä ei lupaa hyvää myöskään Suomeen suuntautuvalla ostosmatkailulle.

Näkymät loppuvuodelle venäläisten Suomen-matkailussa

Mikäli ruplan euro- ja dollarikurssit säilyvät nykytasollaan loppuvuoden ajan eikä muita matkustamista rajoittavia tekijöitä ilmaannu, voidaan venäläisten tekemien Suomenmatkojen määrän olettaa ylittävän viime vuoden tason ja yöpymisten määrän saavuttavan viime vuoden tason joulukuussa (ennuste 1). Viisumihakemusten määrä ennusteissa pysyy viime vuotta alhaisemmalla tasolla koko syksyn, kunnes joulukuussa hakemusten määrä ylittää viime vuoden tason. Syyskuun 14. päivä alkava viisumihakemuksiin vaadittavan sormenjälkitunnisteen ennakoidaan vähentävän viisumihakemusten määrää, mikä vähentää myös venäläisten matkoja Suomeen. Tässä on arvioitu sormenjälkitunnisteen vähentävän viisumihakemusten määrää 20 prosentilla loka-joulukuussa. Näin ollen ruplan kurssin pysyessä nykytasolla, joulukuussa jäätäneen viime vuoden tasolle matkailijoiden määrässä ja ehkä vielä viime vuoden tason alle yöpymisten määrässä (ennuste 2). Molemmat ennusteet on esitetty kuvassa 2. On myös syytä huomioida, että ruplan arvon mahdollinen vahvistuminen lisää ja heikkeneminen vastaavasti vähentää matkustajamääriä näihin ennusteisiin verrattuna. Elokuun keskikurssi (73,4 rub/€) on heikompi kuin joulukuun 2014 keskikurssi (70,3 rub/€).

Kuva 2. Venäläisten matkat ja yöpymiset Suomessa 2014 ja 2015 ennusteineen.

Matkailun tunnuslukuja (lähde: matkailutilasto.fi)

Yöpymiset Suomessa	kesäkuu 2015	Muutos edellisvuoteen	tammi-kesäkuu 2015	Muutos edellisvuoteen
Kaikki	2 027 208	-2,5 %	9 016 299	-2,2 %
Suomalaiset	1 502 938	-1,3 %	6 522 351	0,6 %
Ulkomaalaiset	524 270	-6,0 %	2 493 948	-8,7 %
Venäläiset	62 931	-39,1 %	422 413	-43,2 %

Saapumiset majoitusliikkeisiin	kesäkuu 2015	Muutos edellisvuoteen	tammi-kesäkuu 2015	Muutos edellisvuoteen
Kaikki	1 107 199	-2,2 %	4 754 970	-1,4 %
Suomalaiset	824 141	-0,6 %	3 607 911	1,7 %
Ulkomaalaiset	283 058	-6,5 %	1 147 059	-10,0 %
Venäläiset	32 825	-38,4 %	183 804	-44,9 %

Tax free -myynti	elokuu 2015	Muutos edellisvuoteen	tammi-elokuu 2015	Muutos edellisvuoteen
Kaikki ulkomaalaiset	N/A*	-0,3 %	N/A	-27,5 %
Venäläiset	N/A	-33,6 %	N/A	-48,1 %

Invoice kuitit**	heinäkuu 2015	Muutos edellisvuoteen	tammi-heinäkuu 2015	Muutos edellisvuoteen
Kaikki raja-asemat	60 084	-18,4 %	353 253	-29,1 %
Imatra	12 344	-39,0 %	65 635	-50,4 %
Niirala	3 148	-36,3 %	14 866	-57,4 %
Nuijamaa	33 948	+0,4 %	199 817	-12,6 %
Vaalimaa	10 398	-27,0 %	71 247	-29,2 %

Matkat Suomeen	heinäkuu 2015	Muutos edellisvuoteen	tammi-heinäkuu 2015	Muutos edellisvuoteen
EU- ja Schengen-maiden ulkopuoliset	435 152	-17,9 %	2 361 523	-24,8 %
Venäjä	327 999	-25,5 %	1 890 052	-30,5 %

* Absoluuttisia tax free myyntilukuja ei voida julkaista.

** Kaakkois- ja Itä-Suomen raja-asemilla leimatut kuitit.